

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğünün 96'ncı maddesine uygun olarak Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanlığı'na iletilmesi ve yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim.

İsmail Atakan ÜNVER
Karaman Milletvekili

Tarımsal üretimin sürdürülebilirliği, özellikle küçük ve orta ölçekli üreticiler açısından finansmana erişimle doğrudan ilişkilidir. Artan girdi maliyetleri, dalgalanan piyasa koşulları ve üretim riskleri dikkate alındığında, indirimli tarım kredileri çiftçiler için yalnızca bir finansman aracı değil, üretimin devamı açısından zorunlu bir destek mekanizmasıdır.

30 Ekim 2025 tarih ve 33062 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Hazine Faiz Destekli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanî Kararı" ile tarımsal kredilere ilişkin usul ve esaslar yeniden düzenlenmiştir. Söz konusu karara dayanılarak oluşturulan uygulama esasları kapsamında, indirimli tarım kredisi kullanmak isteyen üreticilerden vergi borcu ve SGK borcu bulunmadığına dair belge ibrazı zorunlu hâle getirilmiştir.

Bu düzenleme, özellikle Tarım Bağ-Kur prim borcu bulunan üreticilerin krediye erişimini büyük ölçüde engellemiştir. Mevcut ekonomik koşullar altında üreticilerin önemli bir bölümünün borçsuz olmasının mümkün olmadığı, borçların ise çoğu zaman üretimin devamı için kullanılan kredilerden kaynaklandığı bilinmektedir. Buna rağmen, borçluluk hâlinin krediye erişimin mutlak engeli hâline getirilmesi, üretimin aksamasına ve ekim-dikim süreçlerinin sekteye uğramasına yol açabilecek niteliktedir.

Tarımsal üretimi desteklemek amacıyla hayata geçirilen kredi mekanizmasının bu uygulama ile üretimi durma noktasına getirmesi muhtemelken; söz konusu uygulamanın kapsamı, etkileri ve revizyon ihtiyacının açıklığa kavuşturulması gerekliliği ortadadır.

Bu çerçevede olmak üzere;

- 1- 30 Ekim 2025 tarihli Cumhurbaşkanî Kararı'na dayanılarak, indirimli tarım kredilerinde vergi borcu ve SGK borcu bulunmadığına dair belge ibrazı şartı hangi gerekçe ve ihtiyaçla zorunlu hâle getirilmiştir?
- 2- Bu şartın yürürlüğe girmesinden sonra, Tarım Bağ-Kur prim borcu bulunduğu için indirimli tarım kredisi kullanamayan üretici sayısı kaçtır? Bu sayının illere göre dağılımı mevcut mudur?

- 3- Söz konusu uygulamanın, 2026 üretim sezonu öncesinde ekim, dikim ve üretim planlaması üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlıklarınızca yapılmış bir etki analizi bulunmakta mıdır?
- 4- İndirimli tarım kredilerinin temel amacının üretimi desteklemek olduğu göz önüne alındığında, mevcut uygulamanın destekleme amacından uzaklaştığı yönündeki eleştirilere Bakanlığınızın cevabı nedir?
- 5- Uygulamanın bu hâliyle devam etmesi durumunda, tarımsal üretimde yaşanabilecek daralma ve gıda arzı üzerindeki muhtemel riskler konusunda herhangi bir önleyici politika çalışması yapılmakta mıdır?
- 6- Sahadan gelen yoğun şikâyetler doğrultusunda, indirimli tarım kredilerinde borçsuzluk şartının yeniden değerlendirilmesi veya revize edilmesi gündemde midir?